

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי כ' אייר תש"פ | דף היומי בבלי: שבת סט.

דף היומי בהלכה: מסעיף ז' עד תחילת סימן תע"ה.

מוסר: שמירת הלשון - שער התורה פרק ט"ז עד 'ועוד כתיב'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק ד משנה ב עד פרק ד משנה ה

משקפיים מיוחדות נגד עין הרע | הגבאים נכנסו לאולם ה'טישי' ועיניהם חשכו... | האברך שסגר חוב של 8,500 ש"ח בתוך חצי שעה | לבקר את ההורים על חשבון החברותא? - תקראו ותחליטו... | 1889

על דא ועל הא

שעתיים ישבתי ושוחחתי עם הוריי בנחת. הם היו כל כך מאושרים, לאחר שתקופה כה ארוכה לא נפגשנו פנים אל פנים. והנה רק שבתי הביתה, והחברותא מתקשר ומבשר לי: "משמים התגלגל שבדיוק היום נסעת"...

אם אתם מהמעטים שעדיין לא 'מימשו' את הזכות והחובה לבקר אצל ההורים לאחר תקופת הפרידה הארוכה - השורות דלהלן הן בדיוק בשבילכם

"שעתיים בערך לקח לי כל כיוון עם האוטובוסים, ושעתיים ישבתי ושוחחתי עם שני הורי בשמחה ובנחת. הוריי, שבעקבות הקורונה לא ראו תקופה ארוכה את ילדיהם, שמחו כל כך והיו מאושרים... וזאת אפילו שאנו משוחחים מדי יום טלפונית, אינה דומה שמיעה לראיה..."

"גם אני נהניתי מזמן האיכות עם ההורים וקשה היתה עלינו הפרידה..."

"והנה החברותא מתקשר להודיע שמשמים התגלגל נסעתי, כי בדיוק קיבל טלפון מגיסו, שהחליטו פתאום שאפשר למול את בנו והוא היה חייב ללכת, כך שהחברותא ממילא הייתה מתבטלת..."

"שיתפתי את החברותא בשמחה הגדולה שהיתה להוריי מהביקור, ובחשיבות המצווה, בפרט בימים אלו שמותר לבקר (כמובן לפי הכללים). ההורים שלי הם ב"ה אנשים עסוקים מעל לראש, ובכל זאת הם שמחו כל כך, כל שכן הורים שעסוקים פחות, עד כמה חשוב ללכת ולבקר אותם בפועל. ממש שאין

ברוך ה', לאחר תקופה ארוכה שהוריני המבוגרים נאלצו להסתגר לבדם בביתם ללא גואל ומבקר, כולל ליל הסדר וחג הפסח, פורסמו ההנחיות המקלות של משרד הבריאות, לפיהן מותר כבר לקפוץ לביקור, בכפוף לתנאים מסויימים ושמירת כללי זהירות נדרשים.

ללא ספק, רוב רובם של הילדים המסורים כבר 'מימשו' את הזכות הזו, שהיא כמובן גם חובה ממדרגה ראשונה, ומצוה גדולה מאין כמותה. אבל אם אתם מהמעטים שעדיין לא עשיתם זאת - אתם מוזמנים לקרוא את המכתב דלהלן, שפורסם (בשינויים קלים) במדור 'השגחה פרטית' בגיליון 'טיב הקהילה':

"באחד הימים האחרונים הודעתי לחברותא כי לא אוכל להגיע ללימוד המשותף, כיוון שאני נוסע ירושליימה לבקר את הוריי..."

"החברותא תמה, הרי מדובר בשריפת זמן של שש שעות לפחות!?"

"הסברתי לו שכיבוד אב ואם לא נכנס למושגים של שריפת זמן, שהלוא כל רגע זה מצוה מדאורייתא..."

מצוה כדוגמתה...

"החברותא התקשר למחרת והודיע, שבעקבות דבריי קיבל גם חשק לבקר את הוריו... אך הוא מתלבט מתי לקיים את הביקור, מכיוון שאינו רוצה לבטל את חוק הלימוד פעמיים ברצף.

אמרתי לו, שאם הוא קיבל חשק לכך - שייסע מיד, ולא ייתן ליצר לערבב אותו ולהניאו מהמצווה החשובה הזו...

"הוא נסע, והוריו אכן שמחו מאוד. הוא באמת לא שיער עד כמה חשוב הביקור הזה להורים..."

"את שעות הלימוד החסרות שלנו השלמנו ברוך ה' גם כן בדרך השגחה: החברותא של הבוקר הודיע לפתע על ביטול הלימוד לאותו יום, וכך יכולתי להשלים את השעות החסרות עם החברותא של אחר הצהריים, בחסד עליון.

"חשוב שהקוראים ישימו אל ליבם את חשיבות השיחות והביקורים אצל ההורים - שוב, כמובן לפי כל הכללים. אנו רגילים שההורים עוזרים לנו, חשוב אפוא שנשים לב שגם הם זקוקים לנו, ובפרט בזמן הזה לאחר ששהו לבדם זמן כה רב".

הסיפור היומי

**שבת אחת הופיע בקרית טאהש אדם נכבד
ונכנס לביהמ"ד עוד בטרם עריכת השולחן, ומיד
ניגש והתיישב במקום המיועד לחתנו של הרבי,
בלא שיכבדוהו. הגבאים עמדו אובדי עצות...**

"כדי שלא לבייש"

הלא חתנו של הרבי יותר מכובד ויותר חשוב ויותר מבוגר מאותו יהודי, ובפרט שהוא חתנו של הרבי.

לכן החליטו לא לומר כלום בנידון, ושב ואל תעשה עדיף, ומוטב להשאיר את המצב על מתכונתו כמו שהוא, ולהמתין לראות כיצד יפול דבר.

והנה כשנכנס הרבי לביהמ"ד, תפס על אתר את שאירע שם, ומיד צוה לקרוא אליו את הגבאי - עוד לפני שהתחיל לשייר 'שלום עליכם' - ואמר לו שילך לבית חתנו תיכף ומיד, ויגיד לחתנו, שהוא מאוד צרוד בקולו - 'הייזעריג' - ואינו יכול לקרות בתפילת שחרית בתורה [כידוע שהרבי היה קורא מדי שבת בשבתו בתורה ולא הפסיד מעולם לקרוא בתורה] - ויאמר לו בשמו שהוא מבקש שישאר בביתו, ויכין את עצמו לקרות למחר בתורה...

וכך, בתושייתו המרובה של הרבי, הכל על מקומו בא בשלום... (נעם שיח)

שח הגה"צ אב"ד סאנטוב שליט"א: סיפר לי ידידי ש"ב הרה"ח ר' שלום מיכל אורגל שליט"א, יד ימינו של כ"ק מרן הרה"ק מטאהש זי"ע:

בכל ליל שבת קודש בעת עריכת השולחן, היה יושב מימין הרבי חתנו הגדול ה"ה כ"ק אדמו"ר מהאדאס שליט"א. והנה באחת השבתות הופיע בקרית טאהש אדם מכובד אחד - א שיינער איד - והגיע לבית המדרש עוד בטרם עריכת השולחן, ומיד ניגש אל ראש השולחן והתיישב במקום המיועד לחתנו של הרבי - בצד ימין של הרבי - בלא שיכבדוהו.

הגבאים נכנסו לבית המדרש, וראו את האיש הזה יושב במקום המיוחד להאדמו"ר מהאדאס, וחשכו עיניהם, ועמדו אובדי עצות מבלי לדעת מה לעשות. שכן מצד אחד לא רצו לבייש את האיש הזה לומר לו שיקום ממקומו ולפנות את המקום לכבוד חתנו של הרבי - ומאידך גיסא איך שייך להניח אותו להישאר לשבת שם,

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
אקטואלי ומרתק.

הצטרפו בחינם לאלפי המנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורחת בכל יום...

המייל היומי של 'דרשו'

זכיתי בס"ד להביא את תלמידי לבחינה אצל האדמו"ר מפנינסק-קרלין זצ"ל. מחנך מופלג היה, כהן שדעתו יפה. לפני המבחן שאלני בלחש האם יש ביניהם תלמיד הזקוק לתשומת לב מיוחדת. "אני רוצה שירגיש טוב", אמר בנועם...

עם החזרה המדורגת ללימודים ב"ה, חובת המחנך 'להתבונן מבעד למסכה'... לזהות שינויים, סימוני לחץ ומצוקה, ולהיות 'משכיל אל דל' | הרב יחיאל מיכל מונדרוביץ'

עלייתו של יוסף הצדיק ממאסר למלכות, החלה מראיית הזולת. מדי בוקר נכנס היה לשרת את שרי פרעה, המשקה והאופה. והנה, על בוקר אחד נאמר: "וירא אותם והנם זועפים". הוא רואה, הוא מרגיש. יוסף ה'איכפתי' שואלם "מדוע פניכם רעים היום?". זוהי הנהגה מלכותית!

חז"ל אמרו שעתידיים אנו להישאל ביום הדין 'המלכת את חברך בנחת רוח?'. כלפי תלמידינו, המסורים לאחריותנו, בוודאי שכך!

והנה, לא תמיד ביכולתו של ילד לפתוח ולפנות. נקיים אנו 'את פתח לו'. נשאל בכנות בשלומו. נוכחתי פעם כשמלמד מופתע שואל תלמידו: "מה? נולד לך השבוע אח? למה לא סיפרת לי?" והילד, באדישות, ענה: "כי לא שאלת"...

עם זאת יודגש, כי אל לו למחנך לחקור ולחטט. יש והשאלות מביכות ילד, והמחנך נתפס בעיניו כסקרן ורכלן. צריך להשמיע מילות חיזוק כלליות, ולהציע שיחה ארוכה יותר "אם תרצה בכך". כמו-כן אסור למחנך להבטיח עזרה בכל תחום, שהרי אין בידו למלא כל משאלה ולפתור כל מועקה. כמובן שאין להבטיח שיראו נסים וישועות! הכי חשוב - לכבדו ע"י דיסקרטיות, כדין הגמרא (יומא ד') "מנין לאומר דבר לחברו - שהוא ב'בל יאמר' עד שיאמר לו לך אָמֵר, שנא' וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר". כך גם אסור להבטיח לילד מראש "סודיות מוחלטת", שהרי מחויבים אנו לנהוג באחריות, לדווח ולהתייעץ על אירועים מסוימים ומקרים שונים. יש 'להשכיל' בְּשׁוֹם שְׁכָל, בענווה ובישרות.

זכיתי בס"ד להביא את ילדי כיתתי לבחינה אצל האדמו"ר רבי אהרן רוזנפלד מפנינסק-קרלין זצ"ל. מחנך מופלג היה, כהן שדעתו יפה. לפני המבחן שאלני בלחש האם יש ביניהם תלמיד הזקוק לתשומת לב מיוחדת. "אני רוצה שירגיש טוב", אמר בנועם. חשתי במחיצתו את דברי הנביא מלאכי כי שפְּתֵי כֶהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת - וְתוֹרָה יִבְקְשׁוּ מִפִּיהוּ.

(גיליון 'חינוך בפרשה'; לתגובות: 123ymm@com.gmail)

עם החזרה המדורגת ובטוחה בס"ד ללימודים במוסדות החינוך, חובת המחנכים להתבונן ולראות "מי הם התלמידים השבים לכיתתי".

אמנם טרודים אנו בענייני הגוף, הזהירות הנדרשת להישמר מהגגיף רח"ל - אך עיניו ולבו של המחנך פונים לנפשות תלמידיו. לא ללמידה בלבד שבים לת"ת, כי אם לחינוך. לסייע ואף לשקם אחרי משבר עולמי ממושך, בו נשתנו סדרי עולם ודרכי החיים השתבשו. חלקם של התלמידים עברו חוויות קשות או חרדות, הם זקוקים לנו! במרכז פרשתנו ישנה 'אבן יסוד' בתשתית עם ישראל - "וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך, והחזקת בו". חיזוק הזולת, הושטת יד תומכת ונשיאה עמו בעול. זהו 'תו תקן' וקוד גנטי לזרע אברהם. עה"פ אשרי "משכיל אל דל" (תהלים מא) נאמר במדרש: "אשרי נותן לדל' אין כתיב כאן, אלא 'משכיל אל דל'". לראות ולחבור למצבו, ולהשכיל איך להטיב עמו.

בתחילת שנה"ל, המלמד טרם מכיר את תלמידיו החדשים. קשה לו לזהות קשיים רגשיים וחברתיים. עיקר העשייה היא סביב ללמידה. כעת, בסייעתא דשמיא, 'פותחים שנה מחדש'. הכרנו את הילדים 'עד הקורונה'. כעת, נשתדל להביט ולזהות שינויים, סימוני לחץ ומצוקה, סימוני קושי ותסכול. נזכה להיות 'משכיל אל דל', ולקיים 'החזקת בו'.

תלמידים רבים עוטים 'מסכות' על 'פניהם הנפשיות' - בכל ימות השנה. כלפי חוץ אמנם רואים חיוך ואומץ, הצלחה ועשייה, אך מתחת למסכה מבעבעים תסבוך ושבר, סטייה וחרדה. המחנך המיומן מביט ומזהה מעבר למסכה.

בעת הזאת כולנו שבים לת"ת עטויים במסכות. מה מסתתר תחתיה? דווקא בעת 'משבר' קל יותר לזהות, הדברים צפיים!

שמעתי כי האדמו"ר ה'נתיבות שלום' מסלונים הנחה מחנכים שעליהם ליישר מבט, ליצור קשר עין עם כל אחד ואחד מתלמידיהם לפני פתיחת השיעור. מחנך רואה 'ומשכיל' אל בני כיתתו. הוא הרי אינו בא ללמד 'חפצים' דוממים, אלא בני אדם 'חיים' בעלי עולם רגשי רחב ודינמי. יש לראותם!

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

**"הצדק איתך", ענה האברך לזוגתו המודאגת,
 "אז לכן, כדי להחזיר את החוב, אני מקבל על
 עצמי להאריך את סדר ג' בכל יום בחצי שעה!...
 במקום לסיים ב-22:30, אשאר עד 23:00..."**

משבר כלכלי? - ללומדי תורה יש 'איסטרטגיית יציאה' מסוג אחר...

"אתה חייב לי?!" התפלא מיודענו. "לא ידעתי שמישהו בעולם חייב לי כסף"...

זמנם היה יקר מכדי לבזבז אותו על שיחות חולין, ובירור העניין נדחה לסוף הלימוד.

ב-23:00 ניגש אליו האברך. הוא סיפר לו כי לפני שלושה חדשים הוא חיפש דירה, ושמע ממנו על דירה העומדת למכירה. הוא ואשתו הלכו לראותה והיא נשאה חן בעיניהם, אלא שהצדדים לא השתוו ביניהם על המחיר ולכן ירד העניין מן הפרק.

"אתמול בערב הנושא עלה שוב", סיפר האברך, "והגענו לעמק השווה. סגרנו על מחיר של 850,000 ש"ח. זכרתי אותך, שאתה סיפרת לי על הדירה, והלכתי לשאול רב האם עלי לשלם לך דמי תיווך, למרות שזה לא המקצוע שלך, והוא פסק שוודאי עלי לשלם לך. מגיע לך אפוא ממני אחוז אחד מסכום הקניה, כלומר - 8,500 שקלים"...

עוד באותו יום שב מיודענו האברך הביתה, כשבכיסו כל סכום החוב...

('ברינה יקצורי', ע"פ 'מתוק האור')

מעשה שסיפר הגאון רבי אברהם ישעיהו גריינמן שליט"א:
 אברך אחד, מתמיד גדול, ישב ולמד שלושה סדרים ביום וחי מקצבת כולל. הוא וזוגתו השתדלו לצמצם בהוצאות ולחיות בצניעות, אולם למרות הכל נגמר כל חודש בגירעון. לאחר תקופה חובם הצטבר ל-8500 ש"ח.

אשתו היתה לחוצה. מה יהיה? מאיפה ימצא פתאום סכום כזה לכיסוי החובות? היא דחקה בו למצוא איזשהו מקור הכנסה, שלפחות על חשבון סדר ג' ינסה לעשות משהו. אי אפשר להמשיך כך. אלא שהוא התקשה לוותר על סדר ג' שלו. כל כך לא רצה להפסיק ללמוד.

"אז מה נעשה?" הקשתה - "את החוב הרי מוכרחים לפרוע."
 "הצדק איתך", ענה לה. "אז לכן, על מנת להחזיר החוב אני מקבל על עצמי... להאריך את סדר ג' שלי בכל יום בחצי שעה! במקום לסיים ב-22:30, אשאר עד 23:00... זאת תהיה הקבלה שלי כדי לסגור את החוב הזה".

באותו ערב ניגש אליו אחד האברכים והודיע לו שהוא חייב לו כסף...

*** שיעורים מקוצרים על הדף היומי**

*** דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום**

*** ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע**

*** שידורים חוזרים מאירועי סיומי הש"ס של 'דרשו'**

*** סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות**

*** חדש! קבלו תזכורת יומית ללימוד הדף היומי**

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

מששמע הרבי בעל ה'אמרי יוסף' את דבריו של הגאון מבראשוב, הרגיע אותו ואמר: "וכי מה כבר יכולים הרופאים לעשות? האם הם אמרו פעם 'רפאנו' בכוונה?!"...

משקפיים נגד עין הרע

אינו יכול לחיות ללא לימוד התורה!". מששמע הרבי בעל ה'אמרי יוסף' את טענתו, הרגיע אותו ואמר: "וכי מה כבר יכולים הרופאים לעשות? האם הם אמרו פעם 'רפאנו' בכוונה?!... עבור על שלחן ערוך 'יורה דעה' מהחל עד כלה, וכשתרגיש כאב כלשהו בעיניך הנח עליהם את ציציותיך, והכאב יחלוף מאליה!".

שמע הרב מבראשוב בקול הרבי, ואכן בדיוק כך היה, הכאבים חלפו ונשכחו לגמרי.

ומסיים היה ה'בראשובער רב' את סיפורו בהיותו בן תשעים שנה, בהצביעו על משקפיו: "הרואים אתם? משקפיים אלו מרכיב אני רק משום נגד עין הרע!..."

(גיליון 'מתיקות הדף היומי', פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א)

את הסיפור הבא סיפר הגה"צ רבי דוד שפרבר זצוק"ל אבדק"ק בראשוב ובעל ה'אפרקסתא דעניא' זצוק"ל.

בצעירותו תקפו את הרב מבראשוב כאבים עזים בעיניו ולא נתנו לו מנוח. הוא הלך לדרוש ברופאים, והם אמרו לו פה אחד: "באם רצונך להציל את עיניך - חייב הינך לחדול מלימודך!".

הדברים נחתו עליו כרעם ביום בהיר, ומיד הועיד את פעמיו אל עבר משכן כבודו של כ"ק מרן הרה"ק בעל ה'אמרי יוסף' מספינקא זצוק"ל, ושח באזניו דברים כהויתן.

"רבי קדוש!", זעק, "הלא נאמר בתהלים 'לעולם לא אשכח פיקודיך כי בם חייתני', ואיתא בספרים הקדושים כי כוונת דוד המלך בזה היא, שאי אפשר לו שישכח את דברי התורה, כי כמו שאדם אינו יכול כלל לחיות ללא אויר לנשימה, כך בדיוק הוא

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

השכן לא משלם ועד בית כבר מספר חדשים האם מותר לפרסם את שמו בלוח המודעות בבניין?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

וכותב החפץ חיים - "ומה מאוד יש לזהר שלא להורות לעצמו היתר תקף בעניינים אלו, עד שיתבונן היטב מתחילה אם נשלמו בו הפרטים הנ"ל, דאי לא הכי עלול מאוד שיעבור על ידי זה לאו גמור דרכילות".

בביאורים ומוספים של 'דרשו' מובא כאן נידון בעניין ועד בית בבניין משותף, המבקש לפרסם בלוח המודעות שאחד השכנים אינו משלם את חובו לוועד הבית במשך זמן. דעת הגר"ש אלישיב שלאחר שהתרה בשכנים על כך מותר, ואין בזה משום לשון הרע והלבנת פנים. ומביא לכך ראיה מהגמרא בכתובות שמכריזים ברבים על מי שאינו זן את ילדיו שהוא אכזרי כעורב. גם דעת הגר"ח קנייבסקי שמותר לספר על מי שאינו משלם, אך הוסיף שעל המספר להתכוון לטובה. אך דעת הגר"נ קרליץ, שכשהדבר אפשרי אין לפרסם את שמו של אותו שכן אלא רק לכתוב את שמותיהם של מי שכבר שילמו, ומתוך כך ייודע מי לא שילם.

בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי ב'חפץ חיים' (הלכות רכילות כלל ט סעיפים ז-ח-ט), ממשיך רבנו ה'חפץ חיים' לעסוק באופנים בהם מותר לספר דבר רכילות, ובתנאים המרובים והזהירות הגדולה הנדרשים לכך.

האם מותר לספר לאדם שפלוני גזלו או הזיקו? מנקודת מבט אנושית רגילה שלא על פי תורה, היה אדם אומר - 'בוודאי שמותר, ואפילו חובה!...' אולם התורה מציבה בפנינו רשימת תנאים ארוכה: שהדבר יהיה ברור מעבר לכל ספק, שהמספר יצמד לעובדות כהווייתן ללא כל הוספות; שהמספר יתכוון לתועלת - ושתהיה אכן תועלת בפועל להשבת הגזלה מסיפור הדברים; שאי אפשר יהיה להחזיר לנגזל או לניזק את רכושו באופן אחר; שלאותו פלוני לא ייגרם מכך הפסד ורעה מעבר למה שהיה מגיע לו בדין תורה; והתנאי הנוסף - שהמספר יוכיח תחילה את המזיק או הגזלן, ורק אם לא שמע לתוכחתו יכול לספר.

על מה סמך רבה של לודז' שבפולין להתיר קטניות בפסח בימי מלחמת העולם הראשונה?

שבת דף סט

הראה להם רכי אליהו חיים זצ"ל את הגמרא במסכת שבת (ס:): האומרת: היה מהלך כדרך או במדבר, ואינו יודע אימתי שבת, מונה ששה ומשמר יום אחד וכו'. אמר רבא, בכל יום ויום עושה לו כדי פרנסתו, ומקשה הגמרא: והוא יומא לימות? מתרצת הגמרא: דעביד מאתמול שתי פרנסות ע"כ. ולכאורה תמוה מאוד, מה הביאור בקושית הגמרא: והוא יומא לימות, וכי אם יום אחד יצום ולא יעשה לעצמו כדי פרנסתו, ימות? אלא השיב רבי אליהו חיים זצ"ל - בתקופה כזו, שאוכלים כל השבוע בצמצום, בדיוק כמה שצריכים - כדי פרנסתו, בתקופה כזו אם יום אחד צמים לגמרי, אפשר למות.

(מרגליות הש"ס - הרה"ג ר' דוד אברהם מנדלבוים שליט"א)

בעת מלחמת העולם הראשונה, היה כמובן מאליו, מחסור גדול במוצרי מזון, בקושי רב מצאו היהודים כדי להאכיל את ילדיהם הרעבים. הגיע חג הפסח, שלח הגאון המפורסם חכימא דיהודאי, הרה"ג ר' אליהו חיים מייזל זצ"ל רבה של לודז' שליחים שיודיעו בעיר לודז' וכן בערים נוספים בסביבתה, כי השנה, מותר לאכול קטניות בחג הפסח הבעל"ט.

מוגן מאליו שפרצה סערה גדולה בעיר, החסידים שהיו רגילים לאיסור החמור על קטניות טענו, איך אפשר לבטל תקנה ישנה זו, ואם כי היו משפחות שלא היה להם ממש כלום לאכול, מ"מ וכי לא יכולים שבעה ימים להסתפק בקצת פחות, רק שבעה ימים!

הודעה חשובה לנבחני 'דרשו'

מבחן מסכם בגמרא מספר 1 יתקיים אי"ה

ביום שישי הקרוב כא' אייר על הדפים כדלהלן: מסכת ברכות דף ב. עד מסכת שבת דף נח:

בין השעות 10:00 בבוקר ל 12:30 בצהריים

בכל מקומות המבחן הרגילים ובאותה מתכונת כמו במבחן גמרא האחרון שהתקיים בשבוע שעבר

מטעמי בריאות לא יהיה אחראי נוכח במקום, תונחנה תיבות ללקיחת ומסירת המבחנים.

יש לקחת את המבחן, תוך הקפדה על כללי משרד הבריאות ולהחזירו לתיבת המבחנים עד השעה 12:30

במבחן זה לא יחולקו דפי תשובות.

בהצלחה

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרכר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש
שלוחה 2/3-4

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית
שלוחה 1

הרב **יצחק לובינשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • אנגלית
שלוחה 2/6

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש
שלוחה 1/3/1

שידורים חוזרים
ממעמדי סיום הש"ס
ומאירועי דרשו
שלוחה 5

מבחני דרשו
עדכונים על מועדי המבחנים
בעקבות המצב
שלוחה 4

הר"ר **אברהם פוקס הי"ד**
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
שלוחה 3/1

הר"י **שלום יכנס ואברהם פוקס הי"ד**
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע
שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

מי שואל 'מה נשתנה' בליל הסדר?

בנו אינו נמצא במקום, (ולא בן בנו) - ישאל אחד מהמסובים, כגון בתו, או אשתו; ויש שכתב כי הבת עדיפה על פני האשה. ואם אוכל לבדו - יאמר בעצמו את השאלות; אולם, כשבנו, או אחר, שואל את השאלות, בעל הבית אינו צריך לשוב ולומר בעצמו את 'מה נשתנה', אלא מתחיל באמירת התשובה - 'עבדים היינו'.

[שו"ע תעג, ז, ומשנ"ב ע; וראה שם, סג; ביאורים ומוספים דרשו, 76-78]

חכמינו ז"ל קבעו לשאול בתחילת ההגדה ארבע שאלות הפותחות ב'מה נשתנה', כדי לקיים את מצות 'והגדת לבנך' בצורה של שאלה ותשובה. וכתבו ראשונים, שיש לומר 'מה נשתנה' בניגון יפה, כדי לשבח לאדון הכל. ויש לדאוג לכך שהילד יבין כיצד הדברים שבהמשך ההגדה עונים על כל ארבע השאלות. ואם אחד מבניו גדול, והאחד קטן, עדיף שהקטן ישאל. ואם

באיזו אצבע יש להטיף את היין מהכוס באמירת עשר המכות?

פי דברי המדרש שהאצבע שעליה נאמר בעשר המכות "אצבע אלקים היא", היא הקמיצה. ויש אומרים שאין להטיף בעזרת האצבעות כלל, כי אם בהטיית הכוס כדרך שפיכה; ומי שהיין שבכוס יימאס בעיניו על ידי הנגיעה בו בידו - ראוי שינהג כדעה זו. ולאחר הטפת היין, יש לשוב ולמלא את הכוס.

[שו"ע תעג, ז, משנ"ב עד ושעה"צ פא; ביאורים ומוספים דרשו, 81-82]

בעת אמירת המילים "דם ואש ותמרות עשן" בהגדה, וכן בעת אמירת עשר המכות, וכן בעת אמירת הקיצור של שמות המכות, דצ"ך עד"ש באח"ב - נוהגים להטיף מכוס היין (הנמזגת לפני אמירת ההגדה, ראה שו"ע כאן) בעזרת האצבע; ובסך הכל - שש עשרה הטפות.

ונהוג להטיף את היין באצבע הסמוכה לאגודל. ויש אומרים שראוי לעשות זאת באצבע הסמוכה לזרת, הנקראת 'קמיצה'; על

על אילו כוסות מ'ארבע כוסות' מברכים ברכה ראשונה ואחרונה?

'שיעור עיכול', דהיינו, שכבר אינו רָוָה משתיית הכוס הראשונה, ואין צורך לברך ברכה אחרונה על הכוס הראשונה. יש אומרים שלכתחילה אין להשתהות יותר משיעור עיכול, אך בדיעבד, לא יברך ברכה אחרונה על הכוס הראשונה. ויש אומרים שאם רואה שעד שיגיע לכוס שני יעבור שיעור עיכול, יברך ברכה אחרונה על הכוס הראשונה.

[שו"ע תעד, א; ביאורים ומוספים דרשו, 8; וראה עוד שם]

לדעת השולחן ערוך, יש לברך ברכה ראשונה - 'בורא פרי הגפן' - על הכוס הראשונה והשלישית מ'ארבע כוסות' בלבד; ולדעת הרמ"א, יש לברך על כל אחת מהן. וברכה אחרונה - 'על הגפן' - לכל הדעות יש לברך רק לאחר הכוס הרביעית, האחרונה. ונחלקו הפוסקים לענין ברכה אחרונה על הכוס הראשונה, כאשר משתהים זמן רב בינה לבין הכוס השנייה: יש אומרים שמותר להשתהות בין הכוס הראשונה לשנייה במשך יותר מזמן

* לפני אכילת ה'כרפס' בליל הסדר, יש ליטול ידים ללא ברכה, משום שכל מאכל ש'טיבולו במשקה', טעון נטילת ידים לפני אכילתו.
* לאחר אכילת ה'כרפס' בליל הסדר, יקח בעל הבית את המצה האמצעית, ויחלקנה לשני חלקים. חלק אחד, יש להשיב למקומו, ובו מקיימים את מצות אכילת מצה; ואת החלק השני, יטמין לצורך ה'אפיקומן'.
* בליל הסדר, צריך לומר את ה'הגדה', או לפרש את עניניה, בלשון המובנת לכל המסובים; ובכך תתקיים גם מצות 'הגדת לבנך', האמורה על סיפור יציאת מצרים בליל הסדר.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם ניתן לקיים את מצות אכילת מצה במצה ענקית?

מצה שהיא רחבה במיוחד. ומצה רחבה מאוד ששברוה לפני אכילתה - יש אומרים שהשברים אינם נחשבים כלחם עוני, שהרי כל 'מצת מצוה' נבצעת לפני אכילתה, וגם בשעת האכילה היא נשברת בפה, ולמרות זאת נאמרה ההלכה שאין להשתמש במצה רחבה מאוד; ואנו למדים מכך, שהתואר 'לחם עוני' נקבע בשעת אפיית הפת ולא בשעת אכילתה. ויש אומרים שהשברים נחשבים כלחם עוני.

[שו"ע תנד, א, משנ"ב ה, וביה"ל ד"ה וטוב; ביאורים ומוספים דרשו, 6; וראה שם, 12; הערות הגריש"א פסחים לו, ב]

המצה מְכוּנָה בתורה 'לֶחֶם עֲנִי', ודרשו חכמינו ז"ל: "פרט לאשישה", והיינו מצה גדולה מאוד, בגודל שלא ניתן להגדירה כ'לחם עוני', שהרי אין דרכו של עני לאכול פת כה גדולה. ה'אשישה' המופיעה בתנ"ך, היא כיכר לחם בגודל של שיטית ה'איפה' (4,015-7,200 סמ"ק, לשיטות השונות), אך מדברי פוסקים רבים נראה שגם בכיכר לחם שאינה כה גדולה, אין יוצאים ידי חובת אכילת מצה בליל הסדר.

וכתב הרמ"א, שראוי שלא לקיים את מצות אכילת מצה בכל

הלוח היומי

כ' באייר | רבי מאיר ב"ר שלמה בראנדסדודפער זצ"ל בעל 'קנה בשם'

יארצייט:

תקע"א: רבי ישעי' יעקב הלוי ב"ר יהודה לייב מאלעסק זצ"ל בעל 'וחרב פיפיות'
תקצ"ח: רבי מרדכי ב"ר מנחם נחום טברסקי, זצ"ל, המגיד מטשערנוביל
תרמ"ב: רבי אנשיל ב"ר משה שמואל ניימאן זצ"ל אב"ד ווייטצען
תרע"ד: רבי יצחק אייזיק הלוי רבינוביץ זצ"ל בעל הדורות הראשונים
תש"א: רבי יצחק ב"ר יוסף לייפער מבארשא זצ"ל
תשמ"ג: רבי יוסף ב"ר שמחה בונם וולטו זצ"ל
תשס"ט: רבי מאיר ב"ר שלמה בראנדסדודפער זצ"ל בעל 'קנה בשם'

יארצייט הרה"ק רבי מרדכי ב"ר מנחם נחום טברסקי - המגיד מטשרנוביל

ל"ה לעומר

מה עושים כשרואים דבר מגונה בשני?

המגיד מטשרנוביל כתב: העיקר הוא התחברות ואהבת חברים, שלא לראות בחבירו שום מידה רעה, וכשיראה יתלה בעצמו שיש בו מה שראה בחבירו או כולו או מקצתו, ולא לחינם הראה לו הקב"ה, אלא כדי שישוב בתשובה על זה ויכניע לבבו הערל. (ליקוטי תורה להמגיד מטשרנוביל אזהרות - ב)

אם ראינו אצל אדם מסוים מידה מגונה או מעשה שאינו כהוגן, נשתדל להתבונן היכן אנו נגועים במידה זו, ולראות כיצד נוכל לתקנה

- * שיעורים מקוצרים על הדף היומי
- * דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום
- * ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע
- * שידורים חוזרים מאירועי סיומי הש"ס של 'דרשו'
- * סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות
- * חדש! קבלו תזכורת יומית ללימוד הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666